

3. Faser i rutiner for medisinerer av og bruk av medisinsk utstyr for barn/elever i barnehage/skole/SFO

Fase 1 – Informere om behovet for hjelp til legemiddelhåndtering og bruk av medisinsk utstyr i barnehage/skole/SFO

Hvem	Hva	Utdypning
Foresatte/eleven	Orienterer barnehagen v/styrer eller skolen v/rektor om behov for medisinerer og bruk av medisinsk utstyr	
Fastlege/ behandlende lege	Rekvirerer legemiddel (resept) og vurderer om barnet eller foresatte er i stand til å mestre legemiddelbruken og/eller medisinsk utstyr selv. Orienterer foresatte/eleven om at de må kontakte barnehagen eller skolen/SFO vedrørende behovet for medisinerer. Legen må gi nødvendig veiledning, herunder om hvordan forhold ved sykdommen og mulige bivirkninger som trenger særskilt oppfølging håndteres. Ved behov skal legen utarbeide skriftlig veiledning, og benytte tolk for å sikre at informasjon blir forstått.	Fastlege/behandlende lege skal utføre sitt arbeide i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra legens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig.
Barnehagen	Barnehagen etterspør relevante helseopplysninger i forbindelse med opptak. Barnehagen utformer og sender ut egen informasjon til foresatte der de gjøres oppmerksom på viktigheten av å informere barnehagen om barnets helsetilstand og medisineringsbehov/bruk av medisinsk utstyr.	Barnehagen skal oppfordre foresatte om å opplyse om forhold ved barnets helse som de ønsker at personalet skal ta særskilt hensyn til.
Skolen/skoleeier /SFO	I forbindelse md innmelding til skolestart og SFO bør det informeres om at foresatte med barn med behov for medisinerer/bruk av medisinsk utstyr må ta kontakt med skolen/SFO	Skolen skal oppfordre foresatte til eleven om å opplyse om forhold ved barnets helse som de ønsker personalet skal ta særskilt hensyn til
Helsestasjon- og skolehelsetjenesten	Skal ha rutiner for samarbeid med fastlegene, barnehage, skole og spesialisthelsetjenesten.	

Fase 2 – Håndtering av legemidler og medisinsk utstyr i barnehage/skole/SFO

Hvem	Hva	Utdypning
Foresatte/eleven – barnehagen eller skole/SFO	<p>Styrer/rektor sørger for at det utarbeides skriftlig avtale om medisiner og bruk av medisinsk utstyr i barnehagen eller skole/SFO mellom foresatte (eldre elever) og barnehagen/Skole/SFO.</p> <p>Foresatte (eldre elever) sørger for at opplysninger på medisinoversikten er korrekt. Gjelder også forebyggende preparater. Ved behov ber foresatte/eleven om oversikt for medisineringen fra behandlende lege, som kan leveres i kopi til barnehage/skole/SFO. Det utarbeides en egen instruks for håndtering av situasjoner som kan oppstå knyttet til sykdom eller bivirkninger som kan kreve oppfølging fra barnehagen/skolens side. Hvis nødvendig kan opplysningene i medisinoversikten kvalitetssikres av lege. Foresatte har ansvar for anskaffelse og vedlikehold av det medisinske utstyr.</p> <p>Foresatte/eleven opplyser om eventuelle endringer i medisineringen/bruk av det medisinske utstyr, og nødvendige oppdateringer gjøres i avtalen, herunder en vurdering av behovet for utarbeidelse av ny oversikt for medisineringen. Foresatte/eleven opplyser om det er behov for særlig oppfølging i forbindelse med sykdomstilstanden/medisineringen. Barnehagen/skolen har en samleperm for hvert barn med relevante skjemaer, kontaktopplysninger osv, hvor avtalen og de ulike skjemaene ligger. Skal også arkiveres i barnets mappe i Elements.</p>	<p>Avtalen bør inneholde bl.a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvem det gjelder • Hvem som i praksis skal dele ut medisin, ta i bruk medisinsk utstyr • Hvordan legemidler skal gis • Hva slags medisinsk utstyr kreves • Hvem som har ansvar for anskaffelse av og vedlikehold av det medisinske utstyr • Hvilken kompetanse ansvaret forutsetter • Hvem som er opplæringsansvarlig • Dosering og/eller tidspunkt/tidsperiode for medisiner (medisinoversikt) og/eller bruk av medisinsk utstyr • Oppbevaring (må oppbevares i henhold til pakningens anvisninger i medisinomtalen og på trygg og sikker måte) • Informasjon om barnets medisinske tilstand, som er relevant for legemiddelhåndteringen • Vedlegg til avtalen <p>Det er viktig at foresatt/elev samtykker til den informasjonsutvekslingen som den enkelte avtale legger opp til. Personvernet må ivaretas.</p>
Fastlege/ behandlende lege	<p>Bistår foresatte ved behov og på de foresattes/elevens initiativ ved utarbeidelse av den enkelte avtale om legemiddelhåndtering og bruk av medisinsk utstyr. De foresatte kontakter lege dersom de trenger hjelp i forbindelse med avtalen.</p>	<p>Fastleges gjør en vurdering av om gjennomføringen av medisineringen/bruk av medisinsk utstyr kan gjøres forsvarlig. Legen må forsikre seg om at foresatte/eleven mottar og forstår den informasjon som gis</p>

Helsestasjon- og skolehelse-tjenesten	Helsestasjonstjenesten skal bidra til at det etableres rutiner for håndtering av legemidler i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, jf. forskrift om helsestasjons- og skolehelsetjenesten § 8. Det innebærer at helsestasjonen skal bidra i å utarbeide rutiner om forsvarlig oppbevaring, administrering og utdeling av legemidler i barnehager, herunder rutiner for opplæring av personell i barnehagen som skal bistå barn med medisineringsen. Helsestasjonens ansvar forutsetter at ledelsen i barnehagen tar kontakt med helsestasjonen ved behov for bistand.	Styrer/rektor sørger for å kontakte helsestasjonen/ skolehelsetjenesten for å sikre at de generelle rutinene er forsvarlige
Helsesektor	Bistår med å utarbeide rutiner for bruk av medisinsk utstyr ved behov	Styrer/rektor sørger for å kontakte de aktuelle innen helsesektor for å sikre at de generelle rutinene er forsvarlige

Fase 3 – Opplæring av legemiddelhåndtering og bruk av medisinsk utstyr

Hvem	Hva	Utdypning
Fastlege/ Behandlerende lege	Lege gir foresatte/elev den nødvendige informasjonen om den praktiske gjennomføringen av medisineringsen. Ved behov benyttes tolk og hele eller deler av informasjonen fra legen gis skriftlig.	Lege gir foresatte/elev opplysninger om bl.a.: <ul style="list-style-type: none"> • Navn på medisinen(e) • Dosering • Tidspunkt(er) for medisineringsen • Varighet av medisineringsen • Hvordan legemiddelet skal gis • Innføring i medisinenes virkninger og ev. bivirkninger. Disse opplysningene innarbeides i den individuelle avtale som inngås i fase 2
Foresatte/ eleven	Foresatte/eleven videreformidler informasjon om medisineringsen og bruk av medisinsk utstyr til barnehagen eller skolen/SFO. Foresatte til barn i barnehage skal sørge for at personellet får tilstrekkelig opplæring. Foresatte/eleven kan kontakte	

	fastlege/behandlende lege for å sikre en kvalitativt tilfredsstillende opplæring av personalet om medisinerings og bruk av utstyr rettet mot det enkelte barn.	
Barnehage	Styrer må sikre at ansatte som skal bistå med medisinerings og bruk av medisinsk utstyr får tilstrekkelig opplæring, og at opplæringen oppdateres/gjentas.	Der avtale om medisinerings og bruk av medisinsk utstyr er inngått, sørger styrer for at helsesektoren bistår med opplæring og veiledning i samarbeid med foresatte
Skole/SFO	Skoleeier/rektor må sørge for at ansatte som skal bistå med medisinerings og bruk av medisinsk utstyr får tilstrekkelig opplæring, og at opplæringen oppdateres/gjentas.	Der avtale om medisinerings er inngått, sørger rektor for at ansatte som har samtykket til å bistå med medisinerings og bruk av medisinsk utstyr får opplæring. Helsesektoren kontaktes.
Helsestasjon- og skolehelsetjenesten	Barnehagen eller skolen kan henvende seg til helsestasjons- og skolehelsetjenesten ved behov for generelle avklaringen i forbindelse med medisinerings og bruk av medisinsk utstyr	Skolehelsetjenesten kan delta i opplæringen dersom helsesektoren tilbyr en generell opplæring av skolens personale. Dersom opplæringen er knyttet til en konkret elev, kreves det samtykke fra foresatte for at skolehelsetjenesten skal kunne delta.
Helsesektor	Der avtale om medisinerings og bruk av medisinsk utstyr er inngått, skal helsesektoren bistå slik at ansatte i barnehage/skole får tilstrekkelig opplæring, at den oppdateres og at det blir gitt jevnlig veiledning etter barnehagen/skolens behov	

Fase 4 – Oppbevaring av medisiner/forebyggende preparater og medisinsk utstyr, og medisinerings

Hvem	Hva	Utdypning
Foresatte/eleven	Leverer legemiddel, forebyggende preparater og medisinsk utstyr til barnehagen eller skole/SFO. Sørger selv for at medisin/utstyr blir tatt med hjem ved behov.	Foresatte/eleven har ansvar for å levere legemidlet på en måte som gjør det egnet for utdeling av riktig legemiddel i riktig dose og til riktig tidspunkt. Dette kan være i form av doseringseske eller multidose, eller i originalemballasje med bruksanvisning fra apoteket. Foresatte/eleven har ansvaret for at doseringseske (eller tilsvarende) som leveres inneholder riktig legemiddel og riktig

		mengde. Doseringsesker skal være merket med barnets navn, innhold, tidspunkt for utlevering og aktuelle datoer.
Barnehage/skole/SFO	<p>Barnehagen/skolen/SFO sørger for at medisiner, forebyggende preparater og medisinsk utstyr blir oppbevart i henhold til generelle rutiner/ev tilpasninger til disse som er gjort i individuelle avtaler. Legemidler og medisinsk utstyr må oppbevares forsvarlig, legemidler bør låses inn og oppbevares adskilt for hvert enkelt barn.</p> <p>Bruk av medisinsk utstyr og medisiner/forebyggende preparater gjøres/gis i henhold til medisinoversikten og individuell avtale. Ved uventede hendelser/komplikasjoner må instruks for disse følges og foresatte varsles.</p> <p>Relevante skjemaer benyttes</p> <p>Foresatte må varsles om evt. uteglemte doser</p> <p>Alle legemidler som skal kasseres leveres til de foresatte/eleven</p>	
Helsestasjon- og skolehelse-tjenesten	Kontaktes ved behov for generelle avklaringer av personalet som mediserer	Spørsmål angående behandling av enkeltelever må ivaretas av fastlege/behandlende lege. Forutsatt samtykke fra foresatte/eleven kan helsestasjonen/skolehelsetjenesten kontaktes i et konkret tilfelle.

Fase 5 – Oppfølging

Hvem	Hva	Utdypning
Foresatte/eleven	Foresatte/eleven har ansvar for å holde løpende kontakt med lege og barnehage/skole/SFO. De skal videreformidle informasjon om blant annet endringer i medisineringen, forebyggende preparater og bruk av medisinsk utstyr eller i	På bakgrunn av ev. endringer i medisineringen vurderes justeringer av resultatet fra foregående faser. Dersom det er behov for endring i inngåtte avtaler må foresatte/eleven gi beskjed om det.

	sykdomsbildet som er relevant for medisineren/forebyggende preparater og bruk av medisinsk utstyr.	
Barnehage/skole/SFO	<p>Dersom det oppstår komplikasjoner/uventede hendelser som gjelder selve medisineren eller barnets helsetilstand, må barnehagen/skolen/SFO sørge for å varsle foresatte. Mulige symptomer og komplikasjoner/bivirkninger som kan oppstå fremkommer av avtalen/instruks for akuttmedisinering og akutte hendelser</p> <p>Dersom foresatte ikke nås og det er behov for bistand fra medisinsk hold for det enkelte barn, kontaktes fastlege/behandlende lege som gir den nødvendige rådgivning.</p> <p>Legevakten/akuttmedisinsk kommunikasjonssentral (113) tilkalles dersom alvoret i situasjonen tilsier dette.</p> <p>Skolehelsetjenesten kan kontaktes i påvente av tilkalt medisinsk assistanse</p>	<p>Representant fra helsestasjons- og skolehelsetjenesten bidrar til å gi generell informasjon som er nødvendig for å justere rutiner for krisehåndtering/beredskap.</p> <p>Barnehagen/skolen/SFO skal ha nødvendig førstehjelpsutstyr. Styrer/rektor har ansvar for at ansatte er kjent med hvor utstyret oppbevares og hvordan førstehjelp ytes.</p> <p>Dersom instruks for uventede hendelser/komplikasjoner er utarbeidet for det aktuelle barnet/eleven benyttes denne. Feil rapporteres skriftlig til styrer/rektor og skal følges opp av styrer/rektor i henhold til rutiner for internkontroll.</p>
Helsestasjon- og skolehelsetjenesten	Kan bistå i påvente av medisinsk assistanse i akutte situasjoner	